



Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 226g/2025

privind excepția de neconstituționalitate a articolului 63 alin. (4) din Legea nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în redactarea Legii nr. 26 din 16 februarie 2023

(transferul sau promovarea funcționarului public într-o funcție publică vacantă sau temporar vacantă în situația în care autoritatea publică își reduce efectivul de personal sau lichidează funcția publică)

CHIȘINĂU

28 mai 2026

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Sergiu LITVINENCO,
dlui Ion MALANCIUC,
nei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA, *judecători*,
cu participarea nei Dina Musteața, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 28 octombrie 2025,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 28 mai 2026, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 63 alin. (4) din Legea nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în redactarea Legii nr. 26 din 16 februarie 2023, ridicată de dl Nicolae Ghenciu, în dosarul nr. 3-3239/2023, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dl judecător Vitalii Ciumac de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Printr-un ordin al Ministerului Educației și Cercetării din 16 octombrie 2023, dl Nicolae Ghenciu a fost eliberat din funcția de șef al Secției resurse umane pe baza articolului 63 alin. (1) lit. c) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

4. La 10 noiembrie 2023, dl Nicolae Ghenciu a formulat o cerere prealabilă către minister. Ulterior, a contestat în instanță ordinul de concediere și răspunsul ministerului la cererea prealabilă.

5. În cadrul ședinței din 21 octombrie 2025, dl Nicolae Ghenciu a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 63 alin. (4) din Legea nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în redactarea Legii nr. 26 din 16 februarie 2023.

6. Prin încheierea din aceeași dată, Judecătoria Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

7. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 43

Dreptul la muncă și la protecția muncii

„(1) Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.

[...].”

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

„(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

[...]”

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Articolul 74

Adoptarea legilor și a hotărârilor

„(1) Legile organice se adoptă cu votul majorității deputaților aleși, după cel puțin două lecturi.

[...]”

8. Prevederile relevante ale Legii nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în redactarea Legii nr. 26 din 16 februarie 2023, sunt următoarele:

Articolul 63

Eliberarea din funcția publică

„(1) Persoana/organul care are competența legală de numire în funcție va dispune eliberarea din funcția publică printr-un act administrativ, care se comunică funcționarului public în termen de 5 zile lucrătoare de la emitere, însă anterior datei eliberării din funcția publică, în următoarele cazuri:

- a) autoritatea publică și-a încetat activitatea prin lichidare;
- b) autoritatea publică este mutată într-o altă localitate, iar funcționarul public refuză să o urmeze;
- c) autoritatea publică își reduce efectivul de personal sau lichidează funcția publică, ca urmare a intrării în vigoare a statului de personal în care nu se mai regăsește funcția ocupată de funcționarul public respectiv;

[...]

(2) În cazul eliberării din funcția publică în condițiile alin.(1) lit. a)-c), autoritatea publică este obligată să acorde funcționarilor publici un preaviz cu o durată de 30 de zile calendaristice, iar în restul cazurilor – de 15 zile calendaristice, cu excepția situațiilor prevăzute la alin.(1) lit.j) și k), pentru care nu se acordă preaviz. Termenul de preavizare nu include perioada aflării funcționarului în concediu de odihnă anual, în concediu de studii, precum și perioada suspendării raporturilor de serviciu în legătură cu boala sau trauma.

(3) În perioada de preaviz, persoana/organul care are competența legală de numire în funcție acordă funcționarului public în cauză reducerea programului de muncă, cu până la 2 ore zilnic, fără reducerea salariului cuvenit.

(3¹) În perioada de preaviz nu se admite acordarea concediului de odihnă anual sau a concediului neplătit. Concediul de odihnă anual se acordă doar în cazul în care a fost planificat în graficul anual al concediilor de odihnă.

(4) În cazurile prevăzute la alin.(1) lit. c) și d), în perioada de preaviz, dacă în cadrul autorității publice există funcție publică vacantă sau temporar vacantă, funcționarul public care îndeplinește cerințele specifice prevăzute în fișa postului aferentă funcției publice respective poate fi transferat sau promovat în această funcție.

(4¹) În cazul eliberării funcționarilor publici în temeiul alin.(1) lit. a) și c), autoritatea publică este obligată să prezinte, în modul stabilit, cu 30 de zile calendaristice înainte de eliberare, subdiviziunii teritoriale a autorității administrative responsabile de implementarea politicii în domeniul promovării ocupării forței de muncă informațiile privind funcționarii publici care urmează a fi disponibilizați.

(4²) Nu se admite eliberarea funcționarului public în perioada aflării lui în concediu de odihnă anual, în concediu de studii, pe perioada suspendării raporturilor de serviciu în legătură cu boala sau trauma, în perioada concediului de maternitate, concediului parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, concediului suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului în vârstă de la 3 la 4 ani, precum și în perioada detașării, cu excepția cazului de lichidare a autorității publice.

(4³) În cazul în care, la data stabilită în actul administrativ de eliberare din funcția publică, raporturile de serviciu cu funcționarul public sunt suspendate în legătură cu boala sau trauma acestuia, ziua eliberării va fi considerată prima zi lucrătoare de reîncadrare în funcția publică.

(5) În cazul reducerii efectivului de personal sau lichidării de funcții, autoritatea publică nu poate înființa posturi similare celor lichidate timp de un an de la data schimbărilor efectuate.

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

9. Autorul excepției menționează că norma contestată lasă la discreția autorității publice decizia privind transferul sau promovarea funcționarului public a cărui funcție a fost redusă sau lichidată. Norma contestată nu stabilește condiții și criterii clare, iar acest fapt îl lipsește pe funcționarul public de garanții efective. Așadar, funcționarul public poate fi eliberat din funcție fără a i se propune o altă funcție, iar acest fapt îl dezavantajează pe acesta în raport cu autoritatea publică. Autorul menționează că această normă îi încalcă dreptul la muncă și dreptul la administrarea treburilor publice.

10. Totodată, autorul menționează că salariul de care beneficiază funcționarul public reprezintă un bun, iar eliberarea din funcție reprezintă o încălcare a dreptului de proprietate.

11. De asemenea, autorul menționează că legislatorul nu a respectat exigențele impuse de articolul 74 alin. (1) din Constituție, deoarece modificarea articolului contestat a fost votată într-o singură lectură.

12. Potrivit autorului, textul contestat este contrar articolelor 1 alin. (3), 7, 16, 39, 43, 46, 54, 72 și 74 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

13. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

14. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, ține de competența Curții Constituționale.

15. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este formulată de subiectul căruia i s-a acordat acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

16. Curtea observă că obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă articolul 63 alin. (4) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. Curtea admite că textul contestat ar putea fi aplicat la soluționarea cauzei, deoarece pe rolul instanței se află o cauză referitoare la eliberarea unui funcționar public în legătură cu lichidarea funcției publice ocupate de acesta. Curtea constată că textul atacat nu a mai făcut obiect al controlului constituționalității.

17. Curtea notează că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental. Curtea trebuie să analizeze, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință în exercițiul unui drept fundamental (a se vedea HCC nr. 9 din 22 iulie 2025, § 50).

18. Curtea reține că autorul sesizării a invocat articolele 1 alin. (3) (*preeminența dreptului*), 7 (*Constituția, Legea Supremă*), 16 (*egalitatea*), 39 (*dreptul la administrare*), 43 (*dreptul la muncă și la protecția muncii*), 46 (*dreptul la proprietate privată și protecția acesteia*), 54 (*restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*), 72 (*categoria de legi*) și 74 (*adoptarea legilor și a hotărârilor*) din Constituție.

19. Referitor la incidența articolelor 1 alin. (3) și 7 din Constituție, Curtea a notat că aceste articole comportă un caracter general și nu pot reprezenta repere individuale și separate (a se vedea HCC nr. 7 din 10 iunie 2025, § 68; DCC nr. 71 din 24 iunie 2025, § 20). De asemenea, Curtea a notat că și articolele 16 și 54 din Constituție nu au o aplicabilitate de sine stătătoare. Pentru a fi aplicabile, autorul sesizării trebuie să demonstreze existența unor ingerințe în drepturile fundamentale garantate de Constituție. Abia în cadrul analizei caracterului justificat al ingerinței abstracte în drepturile fundamentale garantate de Constituție Curtea poate pune în operă prevederile acestor articole (HCC nr. 7 din 10 iunie 2025, § 68).

20. Cu privire la incidența articolelor 39 și 43 din Constituție, Curtea menționează următoarele.

21. Dreptul la administrare, invocat de autorul sesizării și garantat de articolul 39 din Constituție, presupune dreptul cetățeanului de a participa la administrarea treburilor publice nemijlocit, prin reprezentanții săi, precum și accesul la o funcție publică. Totuși, acest drept nu trebuie perceput ca o obligație a statului de a garanta accesul tuturor persoanelor la toate funcțiile publice, ci ca o posibilitate a persoanei de a ocupa o funcție publică, dacă îndeplinește condițiile legale inerente exercitării acesteia (DCC nr. 123 din 3 octombrie 2024, §§ 20-21; DCC nr. 133 din 17 octombrie 2024, § 23).

22. Constituția garantează, prin articolul 43, că orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului, în condițiile prevăzute de legislator, și nu vizează obligația statului de a garanta accesul tuturor persoanelor la toate profesiile. Astfel, dreptul la muncă nu este un drept absolut și, prin urmare, exercitarea acestuia poate fi supusă unor restrângeri.

23. Libera alegere a carierei nu se limitează la decizia de a ocupa un loc de muncă, ci include și libertatea de a continua sau înceta raporturile de muncă. Dreptul fundamental protejează persoana împotriva tuturor măsurilor autorităților care îngrădesc această libertate de alegere. Pe de altă parte, libertatea de alegere a locului de muncă nu garantează obținerea locului de muncă ales sau păstrarea locului de muncă în orice condiții.

24. Deși Constituția nu protejează, prin articolul 72 alin. (3) lit. j) din Constituție, dreptul salariatului la menținerea locului de muncă obținut, Parlamentului îi revine sarcina să reglementeze prin lege organică regimul general privind raporturile de muncă, inclusiv să prevadă mecanisme de protecție împotriva concedierilor ilegale (HCC nr. 9 din 22 iulie 2025, § 72).

25. Așadar, Curtea menționează că condițiile de exercitare a acestui drept fundamental pot fi modificate conform necesităților dictate de realitățile societății, fiind totodată reglementate uniform de legislație. De altfel, dreptul la muncă trebuie exercitat în condițiile legii, iar nerespectarea prevederilor legale are drept consecință imposibilitatea desfășurării unui gen de activitate sau a ocupării anumitor funcții (DCC nr. 123 din 3 octombrie 2024, § 24).

26. Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public menționează că serviciul public se bazează pe mai multe principii, *inter alia*, principiile legalității, transparenței, egalității, profesionalismului, imparțialității, și responsabilității. Aceste principii trebuie respectate atât de conducătorii autorităților publice, cât și de funcționarii publici pentru realizarea obiectivelor autorității publice.

27. Articolul 63 din Lege reglementează eliberarea din funcția publică. Analizând prevederile în discuție, Curtea observă că funcționarul public trebuie să fie preavizat despre eliberarea sa. În cazul eliberării din funcția publică în condițiile alin. (1) literele a) - c) din articolul 63, autoritatea publică este obligată să le dea funcționarilor publici un preaviz cu o durată de 30 de zile calendaristice. În perioada menționată în preaviz, persoana/organul care are competența legală de numire în funcție acordă funcționarului public reducerea programului de muncă, cu până la două ore zilnic, fără reducerea salariului.

28. Totodată, cu privire la perioada menționată în preaviz, articolul 63 alin. (4) din Lege stabilește că dacă în cadrul autorității publice există funcții publice vacante sau temporar vacante, funcționarul public care îndeplinește cerințele specifice prevăzute în fișa postului aferentă funcției publice respective poate fi transferat sau promovat în această funcție. Curtea observă că întrunirea cerințelor specifice reprezintă o condiție esențială ca funcționarul public să fie transferat sau promovat.

29. Prin urmare, Curtea observă că eliberarea din funcția publică ca urmare a reducerii efectivului de personal sau a lichidării funcției publice nu operează în mod automat dacă în cadrul autorității publice există funcții publice vacante sau temporar vacante și dacă funcționarul public îndeplinește cerințele specifice stabilite în fișa postului aferentă acestor funcții. Așadar, legea pune în sarcina angajatorului să verifice dacă există funcții publice vacante sau temporar vacante

în autoritatea publică și, respectiv, dacă funcționarul public respectiv îndeplinește cerințele specifice prevăzute în fișa postului aferentă funcției publice respective.

30. Totuși, din punct de vedere al Constituției, Legea trebuie să asigure un nivel minim de protecție, precum și stabilirea unor garanții în situația în care autoritatea publică își reduce efectivul de personal sau lichidează funcția publică.

31. În acest sens, Curtea menționează că persoana trebuie să aibă posibilitatea de a-și prezenta cazul în fața unei instanțe competente care să se pronunțe în privința măsurii care aduce atingere unui pretins drept al său, iar Parlamentul are obligația de a institui proceduri judiciare care implică garanții procedurale suficiente și care le permit instanțelor naționale să soluționeze în mod eficient și corect orice litigii între persoane private, precum și între indivizi și stat.

32. Astfel, Curtea observă că funcționarul public poate contesta actul de eliberare din funcție în instanța de contencios administrativ (articolul 68 din Lege). De asemenea, funcționarul public eliberat din cauza lichidării funcției sau a reducerii efectivului de personal beneficiază de garanții sociale, *i.e.* de plata unei indemnizații de șomer în mărime de un salariu mediu lunar și a unei indemnizații de eliberare din serviciu calculate în corespundere cu vechimea în serviciul public (articolul 42 alin. (6) din Legea contestată). Așadar, Curtea observă că în cazul eliberărilor din funcție din cauza lichidării funcției sau a reducerii efectivului de personal, funcționarii publici beneficiază de garanții sociale și procedurale suficiente.

33. Prin urmare, Curtea nu poate reține incidența articolelor 39 și 43 din Constituție pe baza argumentelor autorului sesizării.

34. Cu privire la incidența articolului 46 alin. (1) din Constituție, Curtea a subliniat, în jurisprudența sa, că acest articol nu presupune dreptul de a ocupa o funcție publică și, respectiv, dreptul de a obține salarii în viitor. Prin urmare, o persoană poate pretinde la drepturile sale salariale doar dacă acestea au fost „dobândite”, fiind raportate la perioada efectivă în care a desfășurat o anumită activitate. Încetarea raporturilor de muncă are drept consecință stingerea drepturilor la plățile salariale. Mai mult, Curtea Europeană face o distincție esențială între dreptul de a continua să primești în viitor un salariu și dreptul de a primi efectiv salariul câștigat pentru o perioadă în care munca a fost prestată. De altfel, nu se poate considera că veniturile viitoare constituie „bunuri” atât timp cât nu au fost câștigate deja sau cât timp nu urmează să fie plătite în mod definitiv (*Denisov v. Ucraina* [MC], 25 septembrie 2018, § 137) (a se vedea HCC nr. 8 din 11 mai 2015, § 99; HCC nr. 35 din 9 noiembrie 2021, § 156). Așadar, articolul 46 alin. (1) din Constituție nu este incident în prezenta cauză.

35. Curtea observă că, raportându-se la articolele 72 și 74 din Constituție, autorul excepției a susținut că norma contestată a fost propusă printr-un amendament la proiectul de lege, în a doua lectură, fapt care ar contraveni exigențelor privind adoptarea legii organice după cel puțin două lecturi.

36. Curtea reiterează că este competentă să verifice constituționalitatea legilor sub aspect procedural dacă autorul excepției de neconstituționalitate demonstrează că a fost afectat în mod personal de pretinsele carențe ale procesului legislativ. Având în vedere că din argumentele sesizării nu a constatat incidența vreunui drept fundamental al autorului excepției, Curtea declară inadmisibil acest capăt al sesizării (a se vedea DCC nr. 83 din 19 iulie 2024, §§ 22-28; DCC nr. 59 din 5 iunie 2025, §§ 40-41; DCC nr. 28 din 26 februarie 2026, § 26).

37. Pe baza celor menționate *supra*, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g) și 140 din Constituție, 27 alineatele (2) și (4) lit. d), 37 și 40 din Legea nr. 74 din 10 aprilie 2025 cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

D E C I D E:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 63 alin. (4) din Legea nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în redactarea Legii nr. 26 din 16 februarie 2023, ridicată de dl Nicolae Ghenciu, în dosarul nr. 3-3239/2023, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

*Chișinău, 28 mai 2026
DCC nr. 97
Dosarul nr. 226g/2025*